

PV070 – Digitální knihovny

<http://arrow.edu.au/>

The Australian Research Repositories Online to the World

(ARROW)

Jméno: Petr Novák

UČO: 324652

Studium: B-IN PSK, 1. ročník

Datum: 5. 12. 2008

Úvod

ARROW je národní demonstrativní projekt financovaný Ministerstvem školství, vědy a vzdělávání Australského svazu, v rámci Systému výzkumu informační infrastruktury pro australské vysoké školství k podpoře digitálních repozitářů s australským obsahem.

Historie

Projekt Australské výzkumné repozitáře online světa (Australian Research Repositories Online to the World) byl od listopadu 2003 financován Australskou vládou v rámci Podpory schopnosti Austrálie (Backing Australia's Ability), aby vybral a testoval softwarové řešení nebo jiná řešení s nejlepší podporou digitálních repozitářů pro instituce obsahující různé typy obsahu.

Financování částkou \$3.660.000 probíhalo po dobu tří let, až do konce roku 2006. Projekt byl veden Univerzitou Monash, s Univerzitou New South Wales, Swinburne Univerzitou Technologií a Národní knihovnou Austrálie jakožto partnery v konzorciu.

Projekt ARROW byl zaměřen na vývoj řešení integrovaného digitálního repozitáře pro instituce, nebo jiná řešení, která by překonala zřejmé nedostatky vyskytující se v současné době. Mezi ně patřily rozmanité nepropojené repozitáře s různým typem obsahu (jako například elektronické tisky a diplomové práce); omezený počet typů obsahu (hlavně textu) a absence významného „obchodního případu“ pro zavedení a udržování repozitáře pro instituce.

Pokračování projektu – ARROW Stage-2. Univerzita Monash dostává v červenci 2006 od vlády částku \$8.900.000, z toho na ARROW jde \$4.355.000.

Projekt ARROW končí v prosinci 2008.

Cíle projektu

Projekt ARROW vybere a otestuje softwarové řešení, nebo jiná řešení s nejlepší podporou pro digitální repozitáře institucí zahrnující elektronické tisky, digitální diplomové práce a elektronické publikování. V těchto nových repozitářích bude veden široký rozsah typů digitálního obsahu. Národní Australská knihovna vyvine repozitář a příslušná metadata pro podporu nezávislých vědců (těch, kteří nejsou spojeni s institucemi). Doplnkovou aktivitou projektu ARROW je vyvíjení a testování služeb zpřístupnění národních zdrojů (vyvinutých Národní knihovnou), používající metadata posbíraná z repozitářů institucí, a vystavování metadat k poskytnutí služeb prostřednictvím různých protokolů a nástrojů.

Bude zahrnovat možnou cestu pro přebudování metadatového repozitáře Programu australských digitálních diplomových prací (Australian Digital Theses Program) začleněnou do služeb zpřístupnění národních zdrojů Národní knihovny. Zpočátku bude ARROW testován konzorciem čtyř partnerských institucí, než začne být nabízen dál zbývajícím sektoru Vysokého školství. Členy konzorcia jsou:

- * Univerzita Monash (vedoucí instituce)
- * Národní knihovna Austrálie
- * Univerzita New South Wales
- * Swinburne Univerzita Technologií

Řešení bude postaveno na otevřených standardech, nebo tyto otevřené standardy bude podporovat, a umožní interoperabilitu uvnitř a mezi zúčastněnými institucemi.

ARROW Stage-2

ARROW Stage-2 (2. fáze ARROW) bude stavět na úspěchu projektu ARROW, aby podpořil vybudování institucionálních repozitářů pro partnery projektu a poradil novým členům jak postupovat a co mohou očekávat. Důležitým aspektem projektu ARROW Stage 2 bude zavedení udržitelných cest pro repozitáře institucí po uplynutí doby trvání projektu.

Výsledky projektu

1. Národní knihovna založila Službu prohledávání zdrojů (ARROW Resource Discovery Service), která zajišťuje možnost federativního vyhledávání sběrem metadat z 11 repozitářů v Austrálii. To je první taková služba svého druhu na světě, a je v centru zájmu jakožto vzor pro řadu dalších zemí.
2. Projekt ARROW vyvinul vlastní, robustní repozitářový software, který byl nainstalován v osmi australských institucích. Tento software byl vyvíjen ve spolupráci s dodavatelem Amerických knihovnických systémů. Toto rozhodnutí bylo učiněno za účelem rychlého vytvoření repozitářového řešení nad ARROW preferovanou open source bází, Fedora, pro připravení repozitářového řešení, jak nejrychleji to bude možné, a zajištění podporované, udržitelné cesty vpřed pro řadu dalších institucí.
3. Instituce, které si software nainstalovaly, jsou čtyři původní konzorciální partneři, a dále Univerzita Southern Queensland, Univerzita Central Queensland, Univerzita South Australia a Univerzita Western Sydney.
4. Software, VITAL, podporuje šest druhů obsahu. Počáteční verze, která byla nainstalována, je stabilní a dostatečně funkční, což ji stále činí dobře použitelnou. Tato verze je nyní pod vývojem VTLS Inc, dodavatelem VITALu. Bude značně přidáno na funkcionalitě a použitelnosti.
5. Software se drží otevřených standardů a byl postaven tak, aby poskytoval maximální rozšiřitelnost a flexibilitu (základní software, Fedora, byl testován na 10 milionech objektů).
6. Projekt ARROW přijal OJS (Open Journal Systems) open source software jako svoji platformu pro publikování, a několik členů konzorcia jej používá, nebo jeho použití zvažuje.
7. Významným cílem projektu ARROW bylo najít „obchodní případ“ a hodnotu repozitářů institucí, aby mohlo být dosaženo rozhodujícího množství obsahu, což bylo výzvou pro celý svět.

Některé výsledky po první fázi projektu:

Univerzita Monash – zpracováno přibližně 600 dokumentů Obchodní a Ekonomické fakulty, 1.150 doktorský prací (z 2.000), cenná kolekce (1.760) historických obrazů z „the Centre for Gippsland Studies“

New South Wales – zpracovány jejich diplomové práce, 6 filmových souborů z iCinema centra pro interaktivní film, 18.000 obrázků z centra pro Lékařskou informatiku

Swinburne Univerzita Technologií – používají jejich repozitář pro Centrum pokročilých architektur internetu, Fakultu Informatiky a Komunikačních technologií a Institut pro sociální výzkum novin, zpráv a článků

Národní knihovna Austrálie určila osm možných využití jejich repozitáře, například pro „Harold White papers“, „staff papers“ a další materiály z Národního archivu, které by měly být zpřístupněny

Podle australské ministryně školství, Julie Bishopové, byl projekt ARROW velmi úspěšný v poskytnutí nástrojů, které umožňují dostupnost a zjišťování informací o výzkumu z repozitářů institucí.

Můj názor

Projekt ARROW je jistě zajímavým počinem Australské vlády – myslím, že se jedná o dobře investované peníze, ne každá vláda je ovšem takto rozumná. Jako pozitivum bych označil službu ARROW Resource Discovery Service, sbírající data z vybraných repozitářů v Austrálii, která uživatelům velmi usnadní vyhledávání – ti nemusí repozitáře procházet po jednom.

Nicméně je škoda, že se u nás o tomto projektu moc neví. Google mi o něm našel v českém jazyce jen jedinou zmínku – a to, že se jedná o projekt australský. V angličtině se toho dá najít podstatně více, žel ne celá populace tento jazyk dostatečně ovládá.

Literatura a zdroje

<http://arrow.edu.au/docs/>

ARROW: Australian Research Repositories Online to the World, prosinec 2003

ARROW Stage 2 Public description, srpen 2006

<http://arrow.edu.au/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Australian_Research_Repositories_Online_to_the_World

<http://www.monash.edu.au/news/newslines/story/957>

Metadata v DC

```
<link rel="schema.DC" href="http://purl.org/dc/elements/1.1/" />
<meta name="DC.Title" content="Australian Research Repositories Online to the
World" />
<meta name="DC.Creator" content="Petr Novák" />
<meta name="DC.Subject" content="Australian Research Repositories Online to the
World" />
<meta name="DC.Description.tableOfContents" content="ARROW je národní
demonstrativní projekt financovaný Ministerstvem školství, vědy a vzdělávání
Australského svazu, v rámci Systému výzkumu informační infrastruktury pro
australské vysoké školství k podpoře digitálních repozitářů s australským
obsahem." />
<meta name="DC.Date" content="5.12.2008" />
<meta name="DC.Type" content="Text" />
<meta name="DC.Type" content="Esej" />
<meta name="DC.Format" content="application/pdf" />
<meta name="DC.Format.medium" content="computerFile" />
<meta name="DC.Identifier"
content="http://www.fi.muni.cz/~xnovak35/arrow_esej.pdf" />
<meta name="DC.Format.extent" content="7 stran" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL" content="http://arrow.edu.au/docs/" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL" content="http://arrow.edu.au/" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL"
content="http://en.wikipedia.org/wiki/Australian_Research_Repositories_Online_to
_the_World" />
<meta name="DC.Source" scheme="URL"
content="http://www.monash.edu.au/news/newsline/story/957" />
<meta name="DC.Language" scheme="RFC3066" content="cze" />
```